

PRIJEDLOG

Na temelju članka 1. Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 115/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

UREDBU

O IZMJENI ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Članak 1.

U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, broj 110/15) u članku 36. riječi: „1. siječnja 2017.“ zamjenjuju se riječima: „1. siječnja 2018.“.

Članak 2.

Ova Uredba objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2017.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Odredbama članka 501.a Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15 i 110/15; u daljnjem tekstu: Zakon) uređene su posljedice otvaranja stečajnog postupka nad sudionikom u sustavu poravnanja i/ili namire odnosno drugom pravnom osobom koja sklapa transakcije koje se poravnavaju u sustavu poravnanja i/ili namire. Otvaranje takvog postupka ne utječe na sredstva tog subjekta koja su potrebna za izvršenje namire transakcija koje se za sustav poravnanja i/ili namire smatraju prihvaćenima i konačnima. Također, pokretanje navedenog postupka nema posljedice na primatelja financijskog osiguranja u dijelu u kojem su sredstva iz financijskog osiguranja potrebna za izvršenje namire transakcija koje se za sustav poravnanja i/ili namire smatraju prihvaćenima i konačnima. Odredbe predmetnoga članka određuju i tretman transakcija koje su prihvaćene u sustavu poravnanja, a njihova namira ovisi o drugim povezanim sustavima (primjerice, sustavu plaćanja) te isključuju primjenu privremenih mjera, koje se odnose na investicijska društva i kreditne institucije nad kojima se pokrene stečajni postupak, iz Zakona i Zakona o kreditnim institucijama (Narodne novine, br. 159/13, 19/15 i 102/15).

Kako bi se osigurala zaštita novčanih sredstava nakon otvaranja stečajnog postupka nad kreditnom institucijom, nužno je uspostaviti model interoperabilnosti između sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata, kojim upravlja Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (u daljnjem tekstu: SKDD) i Hrvatskog sustava velikih plaćanja (u daljnjem tekstu: HSVP), kojim upravlja Hrvatska narodna banka (u daljnjem tekstu: HNB).

Interoperabilnost podrazumijeva zajednički rad sustava poravnanja i namire financijskih instrumenata, s jedne strane i platnog sustava, s druge strane. Svaki od navedenih sustava dužan je, sukladno odredbama zakona koji uređuje konačnost namire, svojim pravilima rada odrediti trenutak prihvata i neopozivosti naloga za prijenos i obračun u sustavu. Riječ je o povezanim sustavima, budući se namira financijskih instrumenata ne može obaviti bez provedbe novčanog plaćanja, dok središnja druga ugovorna strana jamči za izvršenje svih prihvaćenih i konačnih transakcija. Trenutak prihvata i neopozivosti naloga za prijenos i obračun u ovim sustavima trebali bi biti u najvećem mogućem stupnju usklađeni.

Odredbama članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, broj 110/15; u daljnjem tekstu: ZIDZTK) 1. siječnja 2017. godine određen je kao rok za uspostavu modela interoperabilnosti. Budući da nije postignut dogovor oko osnovnih postavki modela, sporazum o suradnji HNB-a i SKDD-a nije sklopljen.

Ovom Uredbom se stoga predlaže izmjena članka 36. ZIDZTK kojom se odgađa primjena članka 501.a Zakona do 1. siječnja 2018. godine. Uspostava odgovarajućeg modela interoperabilnosti od iznimne je važnosti za izvršenje naloga koji su prihvaćeni u sustav poravnanja i namire i za funkcioniranje čitavog poslijetrgovinskog sustava na tržištu kapitala.

Primjer:

Osoba A proda na burzi 100 dionica osobi B, koja je dužna te dionice platiti 100 kn. Kako je sustav sada postavljen, dio ove transakcije koji se odnosi na dionice je prihvaćen i konačan u sustavu SKDD-a na sam dan transakcije (T+0) i dionice su odmah „blokirane“, ali dio transakcije koji se odnosi na novčanu obvezu će biti prihvaćen i konačan u platnom sustavu HNB-a (HSVP) tek na dan namire (T+2). Do problema u ovako neusklađenim sustavima može doći npr. ako nakon transakcije, a prije namire broker pokrene postupak stečaja/likvidacije kupca (osobe B) i novac ostane na njegovom računu, pa prodavatelj (osoba A) ne može dobiti novac za prodane dionice, niti može dobiti dionice. Čak i da se transakcija uspije namiriti, ostaje rizik da je stečajni sudac naknadno poništi. Zbog trenutne neusklađenosti sustava SKDD-a i HSVP-a potrebno je urediti njihovu punu interoperabilnost kako bi se uskladili trenuci konačnosti navedenih sustava i otklonila opasnost da jedna strana, iako je svoj dio transakcije uredno ispunila, ostane bez svega ako druga strana ne ispuni svoj dio, ili da se provedena i namirena transakcija naknadno poništi zbog takve neusklađenosti.

ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 36.

U članku 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala (»Narodne novine«, br. 18/15.) riječi: „osim članka 10. i članka 12. ovoga Zakona u dijelu kojim je dodan članak 501.a Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2016.“ zamjenjuju se riječima: „osim članka 10. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2016. i članka 12. ovoga Zakona kojim je dodan članak 501.a Zakona, koji stupa na snagu 1. siječnja 2017.“.